

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 47 (6757) ФЕВРАЛИН 25 ЧЕТВЕРГ 1954 он

Сэн 20 мүнгэн.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Партийн урьгаар — шэнэ ба боро газар элдүүлээ (1—2-дохи ноуруудта).
СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОМСОМОЛЕЦУУД БОЛОН ЗАЛУУШУУЛДА Халхалагдаагүй ба боро газар элдүүлээ...

шүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр харуулха (2-дохи ноур).
Г. Санжиев. — Дэбжэжэ байһан котхоодо (3-дахн ноур).
П. Зайцев. — Хүдэлмэрэе шэнэдхэн табижа байһан (3-дахн ноур).

Һайн шанартай үрэнэн баян ургасын үндэнэ һуури мүн

Орооһо, тарьяа үйлэдбэрлгье эхэдхэхэ, хүдөө ажыхын бүхы үйлдүүлгээ...

сэбэрлэхэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Овош, хартаабах үйлэдбэрлгээ хэдхэнхэ...

Хүдөө ажыхын бүхы культуранууд ургасые дээшлүүлхын тулада һайн шанартай үрэнэн баян ургасын үндэнэ һуури болоно.

Хүдөө ажыхын бүхы культуранууд ургасые дээшлүүлхын тулада һайн шанартай үрэнэн баян ургасын үндэнэ һуури болоно.

Республикын Хүдөө ажыхын министрство, аймгүүсэдкмууд, МТС-үүдэй дирекцинууд, колхозуудай правленинууд орооһото культурануудай үрэнэн баян ургасын үндэнэ һуури болоно.

Энэ түрүү колхозууд, тарьяанажал бригаданууд ажал хүдэлмэриэ агрохотоничекэ түрүү аргуунуе зоримгойгоор хэрэглэжэ, газаршаралангай культурые дээшлүүлгээ...

Орооһото культурануудай ургасые дээшлүүлхэ, овошнын, тэжээлэй, техникческэ культурануудай, хартаабахын тарилгын талмай үргэдхэхэ гэжэ һаяхан үгэрхэн партиин обкомой XVIII партконференци заһан байха юм.

Колхозно тарьяшад түрүү агробиологическа науқануудай, түрүү дүй дүршэлэй туйлтануудые ажал хүдэлмэриэ зоримгойгоор нэбтэрүүлэн, газаршаралангай культурые дээшлүүлжэ, хүдөө ажыхын бүхы культурануудай баян ургасын туйлаһын түлөө социалистическэ мурсыөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ ёһотой.

Орооһо тарьяанай ажахы хүдөө ажыхын бүхы үйлэдбэрин үндэнэ һуури мүн, орооһо тарьяа улам хээр абаха бүриннай тарьяа талханнаа гадна, мун мяха, тоһо болон мал-ажалай бусад продуктууд улам бүри ехэ болохо байна.

Мүнөө хабарай полевои хүдэлмэри өбртожо байна. Колхозууд болон машинно-тракторна станцинууд ажыхын энэ харюусалгатай хүдэлмэриэ бүрин түгсэ бэлэдхэлтэйгээр уртаха уялгагай. Гэхэтэй хамта, республика дотор орооһото культурануудай үрэнэн баян, илангаяа хаан-уурэнэй тарьяе сэбэрлэхэ, тэжээлэй тарилгын кондицида хүргэхэ үндэмэри айтхобтар муугаар ябуулагдана гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Советскэ Армин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 36-дахн жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Армин Генерална Штабай начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский уулзалга хэбэ

Советскэ Армин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 36-дахн жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Армин Генерална Штабай начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский февралин 23-да уулзалга хэбэ.

Советскэ Армин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 36-дахн жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Армин Генерална Штабай начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский февралин 23-да уулзалга хэбэ.

Партийн урьгаар — шэнэ ба боро газар элдүүлээ

Москвагай ба Московско областин комсомолцуудай суглаан Кремлёвско Ехэ ордон соо болобо

Шэнэ ба боро газар элдүүлгээ тулада районуудта хүдэлмэрилхээ гараха болоһон түрүүшын бүлэг комсомолцууд — һайндуратиние үдэшлэһын тулада столиһын ба Московско областин залуушууд Кремлёвско Ехэ ордон соо февралин 22-то сугларба.

Москвагайхиднаа гадна, шэнэ ба боро газар элдүүлгээ тулада гарахы хүсэлэн бусад хизаарнууд болон областнуудай залуу түлөөлэгшэд суглаанда ерэнэн байна.

Нүхэд Г. М. Маленков, В. М. Молотов, Н. С. Хрушев, К. Е. Ворошилов, Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, М. Г. Первухин, Н. М. Шверник, П. К. Пономаренко, А. И. Кирченко президиумд ерэнэн хуунад Парти ба Правительствын хүдэлмэрилхээ суглаанда хабарлагшад нэрвэе удаан алыга ташалгаар амаршална.

Суглаа нэхэ зуураа, Коммунистическэ партиин урьгаар шэнэ ба боро газар элдүүлгээ тулада Ленинскэ комсомолой хүмүүжүүлгэн эрхим хүнүүд зоригтойшууд ба габьяатайшууд шэнэ замда гараба гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-тэй секретарь нүхэр Шелепин хэлэ.

Коммунистическэ байгуулагтын бэрхэтэй ба орбо уястугуудта комсомолой пулгөөр Советскэ Союзай эдир залуу хүбүүд басагад анха түрүүнэ ошохоёо байна бэш гэжэ нүхэр Шелепин хэлэ.

СССР-эй Хүдөө ажыхын министр нүхэр Бенедиктовтэ үгэ үгтбэ. Тэрэ нигжэ хэлэ: Тарьяанай ургасые дээшлүүлхэтэй хамта, орооһо тарьяа үйлэдбэрлгээ дээшлүүлхэ шухала үндэнэ һуури хадаа ороной зүүн районуудай шэнэ ба боро газар элдүүлгээ ябадал болоно.

Шэнэ ба боро газар элдүүлгээ байһан МТС-үүдтэ хэдэн мянган хүсэтэ дизельнэ тракторнууд, комбайнууд, автомашинууд, сельхознууд, дисковэ лушлиннууд болон бусад машинууд эльгээгдэжэ ёһотой.

тористнууднаа, комбайнернууднаа, механикчууднаа, предприятиянуудай залуу хүдэлмэрилхэдөө, МТС-үүдэй мэргэжэлдхэ нотагай партиина, комсомолско, хүдөө ажыхын органуудта ороно.

Замдаа һайн ябахыетнай хүсэнэб, нүхэдүүт! Удаань РСФСР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлгэһын нэгэдхэн орлогшо, РСФСР-эй Хүдөө ажыхын министр нүхэр Лобанов үгэ хэлэ.

1954—1955 онуудта 13 миллион гектар шэнэ ба боро газар элдүүлгээ зорилго манай партиин Централнай Комитет ба СССР-эй Министруудэй Совет табьяа гэжэ тэрэ хэлэ. Энэ тоһооо Российска Федерацида, гол түлэб Сибириин, Уралай, Поволжини колхозууд ба совхозуудта 6.700 мянган гектар газар элдүүлгээ хэрэгтэй болоно.

Хүдөө ажыхы хүгжөөн дэбжээһын түлөө бүгдээралай хүдэлмэрилхэ комсомол, манай алдарт советскэ залуушууд ехэ ба хүндэтэй үүргэ дүүргэхэ байна.

СССР-эй Совхозуудай министр нүхэр Козлов үгэ хэлэ. Совхозууд хоёр жэлэй турша соо 4,3 миллион гектар үржэжт экэтэй газар халалжа, тэрэн дээр орооһото культурануудые тариха ёһотой гэжэ нүхэр Козлов мэдүүлэ.

Московско областин Кимовскэ районы Новоупитска МТС-эй комсомольско организациин секретарь нүхэр Козулин үгэ үгтбэ.

Бэрхшээлүүдхэ айнгүйгөөр ажаһууха, зоохон байгуулха ба хүдэлмэрилхэ гэжэ бидниие Коммунистическэ парти, Ленинскэ комсомол һургдаг байһан ба һургана. Ленинскэ комсомолой залуу хүмүүжүүлгээшэд, Советскэ ороной залуу хүнүүд, биднэр партиин, арадай хүндэтэ даалгбаринуудые дүүргэхээ түрүүшынхэ ябаханы дүгжэ мэдэрхэд аятай ба баясаландтай байна гэжэ нүхэр Козулин мэдүүлэ.

Коммунистическэ партиин урьгаа харюунал МТС-эй комсомольско организациин шэнэ ба боро газар элдүүлгээ комсомольско тракторна бригада эрхим хүдэлмэрилгээшэдөө бүридүүлхэ гэжэ шийлэхэ. Энэ бригада хүсэд бүридүүлгээдэ, Бүхы механизаторнуудын хоёр-гурбан ба дүрбэн мэргэжэлтэй юм.

Шэнэ ба боро газар элдүүлгээ хүдэлмэри тэсбэрлгээ, оролдосотой, шадабартай байхы, хүсэ шадлаа гарган ажаллахы туд бүри-һөөмнай эринэ гэжэ биднэр һайн мэдэнэбди. Биднэр, московско залуушуудай түрүүшын отрядай комсомолцууд бүхы бэрхшээлүүдые дабажа, биднэр урда табигданан зорилгы нэрэтей түрэтэйгөөр дүүргэхэби гэжэ Коммунистическэ партиин Президиумтэ, арадыс найдуулабди.

дэнэ алдарт хэрэгүүдэй шэнэ хуулануудые нээхэбди гэжэ биднэр Ленинскэ комсомолые найдуулабди.

Малолитражна автомобилюудай Московско заводой слесарь нүхэр Лунькин трибунын дэргэдэ ерэнэ. Би 18 наһатай, комсомолцеби. Таанадтал адляар манай түрлэ Коммунистическэ партиин урьгаа ажал хэрэгээр харюусахаар би бэлэн байна.

Малолитражна автомобилюудай Московско заводто 300 шахуу хүн энэ урьга халуунаар хүлэгээ. Тэднэр бултадаа эрхим хүдэлмэрилгээшэд, комсомолцууд, түрүү хүнүүд юм.

Комсомолцууд-һайндуратанай түрүүшын шешон мүнөөдэр гарахы, тэднэй дунда би мун лэ ябалсаха байна.

Краснодарска хизарай Усть-Лабинска МТС-эй комбайнер Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Балакинда үгэ үгтбэ.

Тэрэ нигжэ хэлэ: —Хахалагдаагүй ба боро газар элдүүлгээ хэрэгээр басагад анха түрүүнэ ошохоёо байна гэжэ би шийлэхэб.

Манай парти ехэ хэрэгүүдэе хараалаа. Комсомолоор хүмүүжүүлгээшэд залуушууд тэдэ хэрэгүүдэе шийдэхэе ошоһон.

Манай парти ехэ хэрэгүүдэе хараалаа. Комсомолоор хүмүүжүүлгээшэд залуушууд тэдэ хэрэгүүдэе шийдэхэе ошоһон.

Тамбовско областин Жердевскэ МТС-эй комсомольско-залуушуудай бригадын бригадир нүхэр Каверин үгэ хэлэбэ.

Хахалагдаагүй хэдэн миллион гектар газар элдүүлгээ гэжэ Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын табигдан зорилгы биднэр туйлай ехэ оморхолтойгоор мэдээбди гэжэ нүхэр Каверин хэлэбэ.

тоһо гэшэ. Энэ хадаа манай ороной эб найрамдалай эгээл хүсэтэй зэбсэгын мүн.

15 комсомолцууд болон коммунистууднаа бүридхэн манай тракторна бригада хахалагдаагүй газар элдүүлгээ туйлай ехэ баяртайгаар ба нэгэн наһалтайгаар ошохо гэжэ шийлэхэ.

Киевскэ областин Макаровскэ МТС-эй тракторна бригадын бригадир нүхэр Дегтеренко трибунада гараба. Тэрэ нигжэ хэлэ: —Хүндэтэ нүхэдүүт! Хахалагдаагүй газар элдүүлгээ тулада Казахстан ошохо байһан Киевскэ комсомолцуудай үмэнхөө, тэрэ шьэлэн Советскэ Украинны комсомолцууд болон залуушуудай үмэнхөө комсомольско халуун баяр хүргэхыенин зүбшөөрүт!

Росситай Украинны нэгдэлээр 300 жэлэй ойн ехэ һайндрые элэ үдэрнүүдтэ Советскэ Украина агуу-ехэ ород арадай, тэрэ шьэлэн Советскэ Союзай бүхы арадуудтай хамтада тэмдэглэжэ байна.

Суглаанда хабарлагшад нэрвэе алыга ташалгаар утгаданан, КПСС-эй Централна Комитетэй нэгэдхэн секретарь нүхэр Н. С. Хрушевтэ үгэ үгтбэ.

—Арадан ажана һайн байдалы саашан һайжаруулгада ехэ үүргэ дүүргэхэ байһан шухала хэрэгые шийдэхээр ошохо байһан таанадта, түрүү отрядта Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Централна Комитетэй ба Советскэ правительствын үмэнхөө баясалтан хүргэнэб, — гэжэ нүхэр Хрушев хэлэбэ.

—Хахалагдаагүй ба боро газар элдүүлгээ гэгнэ КПСС-эй Централна Комитетэй болон Советскэ правительствын табигдан зорилго ехэ ба харюусалгатай зорилго мүн. Энэ зорилго манай арадай интересүүдэй зохилодон, ажалшад айжа-на һайн байдалда анхаралаа хандуулха гэгнэ Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын эгэн дээдэ зорилготой зохилодон.

Дайнай һүүлэй жэлүүдтэ правительство болон парти ехэ хоолой болон промышленна товарнуудай үнэ сэнгые зургаа дахин хилдэрүүлэ. Хэрбэ сэнгүүдэй хилдэрбал арадай товарнууд болон продуктуудые ехээр худалдан абажа шадлаа байна.

Хүнгэн промышленностьа үгтэхэ түүхэй эд гэжэ юун гэшэб? Энэ (Үгсэхэһын 2-дохи ноурта)

Партийн уряагаар—шэнэ ба боро газар элдүүрилэе

Москвгай ба Московско областин комсомолцуудай суглаан Кремлёвско Ехэ ордон соо болобо

(Түгэсхэл)

Хадаа найн лел самса бүтээх лел гэшэ, энэ хадаа найн ноолон комсом бүтээх ноолон гэшэ, энэ хадаа бүхэ ба таатай зохид гутал бүтээх архан гэшэ. Хүдөө ажахын бүхы халбаринууды, түбхын түрүүнлэ малажалы саашадан хүргөөхин тула бидэнэртэ ехэ хэмжээний таряан хэрэгтэй.

Таряанай ажахы хадаа — хүдөө ажахын бүхы үйлдэбэрини үндэсэй тууринь мүн.

— Эгээл нимэ дээрэнэ хахалагдаагүй ба боро газар элдүүрилхэ гээн шиндхэбэринэ парти, правительствогаргаан байна, — гэжэ нүхэр Н. С. Хрушев хэлэбэ.

Партийн болон хурялгын бүхы хүдэлмэринүүдэ механизацияла түрүү ээргин техникы шэнэ газар элдүүрилгэдэ түрэн үгэнэ. Эгээл нимэ дээрэнэ машинанууд, эрхим хүнүүд — манай алдарт хүдэлмэриншэн анги, тэдэнэрэй түлөөлэгшэд болохо таанар, манай алдарт колхозинууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэринтэ бии байна. Хэрбээ бидэнэр ёһотой орлодогто гаргабал, парти, правительствын табигдан зорилгы хэлсэниг дүүргэхэ байнабди.

Залуу, согтой солдон таанар партиин урлагэ гээн түрүүлэн хүдээн абаантнай ехэ найн байна гэжэ нүхэр Хрушев үргэлжэлүүлэбэ.

Тааналай жэшээ хэлэн арбаад мянган советскэ хүнүүдэй хүдээн абаха байнанинь малай. Таанад ороной гайхамшгага районуудта ошохоёо байнат. Өөрингөө хизаары мэдэдэг, тэрэнэрэй дурладаг, хүдөө ажахы хайшан гэжэ эрхилхы мэдэдэг ехэ найн олон хүнүүд тэндэ бии. Тэдэнэрэй эбэй эсэйгээр хүдэлмэрилхэ, тэдэнэрэй нургаа албаха, тэдэнэрэй түбшлэсэхэ хэрэгтэй. Тааналай нэгэ зариманинь хүдөө ажахы хэбэ мэдэнгүй. Таанад хүдөө ажахы ноуудтай танилсаха, наукагай, мүн агрономууд, зоотехникууд, ветврачууд болон инженерүүдтэй танилсаха, өөрингөө мэргэжэлы найнаар шудалхын тула шэнэ хүдэлмэрилхын бүхы юумы шудалха, хүдэлмэрилхын ангини нэрэ түрэдэ хүрэмэ, өөрингөө коллективүүлэй нэрэ түрэдэ хүрэмэ түлөөлэгшэдэнь хайха ёһотой.

Халхалагдаагүй ба боро газар элдүүрилхэ хүдэлмэрилхэ бага бэшэ бэрхшээлүүд бии байха тухайн гашан нүхэр Хрушев хэлэбэ. Шэнэ районуудта эрхэн хүдэлмэрилгэгшэдэ шухала условинууды

байгуулхын түлөө парти, правительство хамаг бүхы юуминууды хэжэ байна. Тиниэ ялашы бэрхшээлүүд үшөөл бии байха, тэдэ бэрхшээлүүды дабан гараха хэрэгтэй, тэдэ бэрхшээлүүды дабан гаража, тэдэниие илаха хэрэгтэй.

—Найнаар хүдэлмэрилхынтай таанарта хүсэнэб, — гэжэ үгшнөө нүүдэ нүхэр Н. С. Хрушев хэлэбэ. Өөрингөө ажал хүдэлмэринээр ба шадабарар хахалагдаагүй ба боро газар элдүүрилгэдэ, ургасынь дэшэлүүлгэдэ ехэ амжалтанууды туйлаһанаа хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ дээрэ таанарай харуулхадатнай тааналай олонхидтойнай уулаха байхабди гэжэ би этгэнэб. Нэгэ—хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада, үндэр ургасын түлөө Советскэ Союзай орденууды абаһан хүнүүд тааналай дунда нилээт олон байха гэжэ бидэнэр этгэнэбди.

Хүндэтэ нүхэдүүд, найнине хүсэнэбди! Шэнэ замдаа ехэ амжалта болон туйлаһанууды туйлахынтай тааналта хүсэнэбди!

Нүхэр Хрушевой үгэ хэлэһэнэй удаа Сталиной нэрэмжэтэ Московско автомобильна заводой инженер нүхэр Гаврилиннада, мүн ВЛКСМ-эй МК-гэй секретарь нүхэр Халдеевта үгэ үгтэбэ.

Суглаанта хабаадагшад Советскэ Союзай комсомолцуудта, залуушуудта хандаһан хандагта нэгэн дуггаар баталба.

Шэнэ газар элдүүрилхээр найн дурараа ошохо гэжэ хүсэнэн комсомолцууд Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын этгэл найлабаринэ хүндэтгэйгөөр харуулаха байха гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Шеленин суглаа хааха зуурал, суглаанта хабаадагшад үмэнһөө КПСС-эй Централна Комитетды, Советскэ правительствы найдуулба.

Шэнэ газар дээрэ ажалтай ехэ амжалтанууды туйлахынь, мүн баяртайгаар ябаха хүрхынь морилохоёо байһадта ВЛКСМ-эй Централна Комитетэй үмэнһөө, комсомолой Московско Комитетэй үмэнһөө тэрэ хүсэбэ.

Суглаанай нүүлэр Москвгай болон Московско областин комсомолцууд Кремль соогур экскурси хэбэ, тэрэнэй гол найхание — Георгиевско зал, Грановита палата, терем, собор болон Бугай паланууды хараһан байна.

(ТАСС).

Советскэ Союзай комсомолцууд болон залуушуудта Хахалагдаагүй ба боро газар элдүүрилхэ районуудта хүдэлмэрилхээр ошохоёо байһан Москва городой ба Московско областин комсомолцуудай суглаанта хабаадагшад ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

1954—1955 онуудта Сибирьтэ, Казахстанда, Уралда ба Поволжье-да хахалагдаагүй ба боро хэдэн миллион гектар газар хахалажа, таряанай культуранууды тариха гээн зорилго Коммунистическэ парти ба Советскэ правительствы табига. Социалистическэ хүдөө ажахы, тэрэнэй гол шухала халбарин болохо таряанажы шэнээр хүргөөлгэдэ үзэгдэ дуулаагүй ехэ арга боломжонууд бии болобо. Манай аралд эдэ хизаарнуудта миллиард гаран түд таряа нэмэлтэ болгон абаха байна. Таряан хадаа манай Эхэ ороной баялгын мүн. Таряанай ехэ байха бүринэ, манайда гансагы талхан ехэ байха бэшэ, мүн бусадшы бүхы продуктууд ехэ байха болоно.

Шэнэ газар элдүүрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалга хадаа мүнөө үдэ комсомолой эгээл дайшалхы зорилгонуудай нэгэннинь мүн. Хэдэн мянган комсомолцууд, залуу габшагшуулай манай партиин уряага дэмжэһэн, шэнэ газар элдүүрилгэдэ хабаадалсаха гэжэ ехэтэ хүсэнэ.

Шэнэ газарта ошохоёо байһан Москва городой промышленна предприятияудай залуу хүдэлмэриншэд. Московско областини мэргэжлэдэ ба механизаторнууд, бидэнэр, хүдөө ажахын залуу механизаторнууд болон мэргэжлэгдэтэ, промышленна предприятияуд болон совхозуудай хүдэлмэриншэдтэ, бүхы комсомолцуудта, хүбүүд болон ба сагалда халуун уряатайгаар хандаһанбди.

— Ажалтай шэнэ тэмсэлшэдэй зэргэдэ жагсагт! Шэнэ газарта ошогт!

Залуу трактористнууд, комбайнернууд, механикууд, шофернууд, заһабарилган хүдэлмэриншэд! Эхэ оромнай манда түрүү ээргин машинанууды барюулахы. Шэнэ газарта тэдэ машинанууды шадабарар хэрэглэжэ, үндэр ургаса туйлажа, тэрэгээрээ социалистическэ экономикы саашадан хүргөөхэ хэрэгтэ шэнэ нэмэри оруулаха байнабди.

Хүдөө ажахын залуу мэргэжлэгдэт! Творческо ехэ хүдэлмэрини хизаарлашагүй ехэ арга боломжо манай урда нээгдэбэ. Манай зэргэдэ жагсагтты—шэнэ газарта таананды хүлээнэбди!

Шэнэ газарта дадахан бэрхэтэй байха гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Түрүүнээр бага бэшэ бэрхшээлүүд тохоблохо байха. Түрүүшын палаткы тойрон лэ, элһэн губида городууд байгуулагдаха эхилэбэ бэшэ аал, Комсомольск-на-Амуре, Магнитогорскын, асары ехэ гидроэлектростануудай түрүүшын барилгашадай комсомолско суглаанууд хоохон талада, түрүдэгэй дэргэдэ үнгэрэгдэдэг байгаа бэшэ аал! Советскэ хүбүүд, басагалд бейнгээ амары хараад лэ хээздэшы байдаггүй юм — тэдэнэры тинмээр манай Коммунистическэ парти хүмүүжүүлэн. Өөһэдынгөө урлахы агуухэ зорилгы бидэнэр эли тодоор хараһанбди, тэрэ зорилгы бэсүүлхын түлөө нэтрүүгээр, эсэшэ сусаһагүйгөөр оролдохобди.

Хүндэтэ нүхэдүүд! Шэнэ газар элдүүрилхээр ошохоёо Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын үмэнэ, манай бүхы арадай үмэнэ бидэнэр ехэ улага абаһанбди.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын даалгаһан шэнэ агуухэ хэрэгы дүүргэхын түлөө комсомолско туйлай ехэ үүсхэл оролдогто гаргаһан гэжэ мүнөөдэр Кремлёвско Ехэ ордон соо баяртайгаар найдуулаһанбди.

Залуу габшагшуулай ажалша шэнэ отрядууд манай хойноһоо ошохо амба гэжэ бидэнэр найданабди.

Шэнэ газарта, хүндэтэ нүхэдүүд!

Хахалагдаагүй газарта һаяр уулазатара!

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блоготой кандидатууд

Мункожапов Дмитрий Самбуевич

Дмитрий Самбуевич Мункожапов 1922 ондо, Бурят-Монголой АССР-эй, Эдэн аймагай Дэрэстэй нотагай үгытэй таряашанай бүлэдэ түрөө, 1951 онһоо КПСС-эй түшүүн. Нүхэр Мункожапов хүдөө ажахын техникум дүүргэдэ, 1940 онһоо 1946 он хүрэтэр Советскэ Армин ээргэдэ алба хээ, немецко-фашистска эзэмдэгшэдэ ээргүү байлаануудта хабаадалса. Албанска табигдаһанайнгаа һүүлээр нүхэр Мункожапов Эдэн аймагта зоотехникээр, һүүлээр республиканска заготживконтородо хүдэлмэрилэб.

1949 онһоо 1951 он хүрэтэр Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ томодоглоһон колхозой зоотехникээр ба түрүүлгшын орлошоор хүдэлмэрилһэн байна. Тэндэ нүхэр Мункожапов үүсхэлтэй, ургаж абаһан ба хүдөө ажахы мэдэдэг хүдэлмэрилэгшэ байһанаа харуулаа. 1951 ондо бээ даһан хүдэлмэрилэб—Маленковой нэрэмжэтэ томодоглоһон колхозой түрүүлгшээр дэбжүүлэгдэ һэн. Нүхэр Мункожаповай эрхэлхэ урда тус колхоз аймаг соогоо гээгдэнги колхозуудай нэгэннинь байгаа.

Түрүүлгшын тушаалта байхада, нүхэр Мункожапов артельнэ ажахы шадабартайгаар эмхидхэгшэ, колхозой үүсхэл эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэ байһанаа харуулаа. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз гээгдэнги байһанаа богонихон болзор соо район ба республика соогоо түрүү колхозуудай нэгэннинь болоо. 1953 онуудта тус колхоз ургасын талаар, малай ашаг шэмсы —һу һаалга ба ноһо хайшалада ехэ болгохо талаар найн дүнгүүды туйлаа, малажал хүргөөхэ түрэнһөө түсэбэ бүхы түрэлэй малаар дүүргэ, хүдөө ажахын бүхы зүйлэй продуктууды тушаалгаар түрэнһөө болзорһоо урид тоосоо. Эндэ малай байра, культурно-ажауудалай барилганууды бариха, колхозоо болбосоон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэрин хэглэнэ.

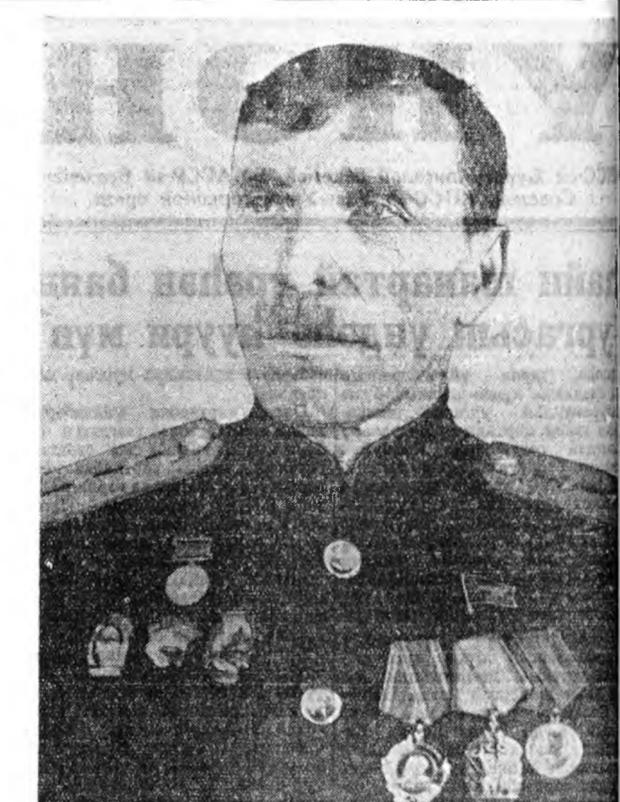
Нүхэр Мункожапов зоотехник байһан тулада, нитын малажал хүргөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табига. Малажалай солото мастернууд колхоз дотор урган гараа. Тэдэнэй нэрэн бүхы республика соогоо мэдэжэ болонхой.

1953 ондо Маленковой нэрэмжэтэ колхоз КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиндхэбэрээр дэбжүүлэгдэн зорилгонууды амжалтатгайгаар бэсүүлхын түлөө колхозуудай болон МТС-үүдэй республиканска мүрысөө үүсхэб.

Нүхэр Мункожапов «Улаан Одоной» орденээр, «Шэн габьядагй түлөө», «Кенигсбергы абаһанай түлөө», «1941—1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда Германие илаһанай түлөө» медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ, Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ, Кударын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозуудай колхозинууд болон колхозшанууд, Галуута-Нуурай станцин хүдэлмэрилшэд, инженерно-техникескэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахагшад һунгуулин № 443 Кяхтын округһоо СССР-эй Верховно Советэй Национальностынуудай Советэй депутатад өөһэдынгөө кандидатар нүхэр Дмитрий Самбуевич Мункожаповы дэбжүүлэб.

Нүхэр Д. С. Мункожапов — СССР-эй Верховно Советэй депутатта эрхим кандидат мүн.

Ягодин Дмитрий Николаевич

СССР-эй Верховно Советэй депутатуудта кандидатууды дэбжүүлгэдэ зориулагдаһан өөһэдынгөө хамтын суглаанууд дээрэ Улан-Удэ мяха-консервын комбинатай, Улан-Удын сэмбын фабрикийн, Заудинстанцин, Иволгын МТС-эй хүдэлмэрилшэд, инженерүүд, техникуда албахаагшад, Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой колхозинууд нүхэр Ягодин Дмитрий Николаевичы һунгуулин № 436 Улан-Удэ хүдөөгэй округһоо Национальностынуудай Советэй депутата кандидат болгон туйлай ехэ баяртайгаар дэбжүүлэб.

Ягодин Дмитрий Николаевич 1887 ондо, Бурят-Монголой АССР-эй Кабанскын аймагай Батурино тосхондохи таряашанай бүлэдэ түрэнһэн болон, партийнабэшэ, 5 классай һургуулитай хүн юм.

Нүхэр Ягодин 1905 онһоо хойшо түмэр замай транспорт дээрэ дэбжүүлгэдэ; түрүүшээр делогой хара хүдэлмэриншэн, хожомын паровозой кочевар, паровозно машинистын туһалагша, паровозно машинист-инструктор байгаа.

Социалистическэ Эхэ ороноһоо аша туһын тулада ажаллаһан Дмитрий Николаевич эгээлэй хүдэлмэрилһэн байһанаа нэгэдэнги класс эрхим мэргэжэлтэй машинист болотроор ургаа. Оролдостой, зорингөөр ажаллажа, техникескэ эрдэмэ саг үргэлжэ дэшүүлгэдэ, нүхэр Ягодин Эсэгэ орон дотор бүтээгдэдэг эрхим паровозууды жолоодо мэрэгжэл шудалаа.

Үйлдэбэри дээрэ хэлэн олон жэлэй туршада ажаллахадаа нүхэр Ягодин түрүү ээргэдэ ябана. Паровозой ябасын нормонууды хуушанда тоолон буруушаһан машинист Палавиний гайхамшга үүсхэлтэ 1938 ондо ороной машинистнуудай дундаһаа түрүүлэн дэмжэлсэ байһан. Нүхэр Ягодин техникескэ эрдэмэ шадмар бэрхээр хэрэглэһэн паровозоо найнаар харуулаһан, халаанай бригадынхидтай хамта паровозоо капитална заһабарилгагүйгөөр 1 миллион 750 мянган километр хүрэтэр ябуулаһан байха юм. Тини, нүхэр Ягодин Советскэ Союзай паровозно эрхим жолоодошодой туйлаһанууды үүдүүлэн байна.

Нэгэдэнги классай машинистын нэрээрээ, мүн ашаа зөөлгын инженер-капитанай тусхайта нэрээрээ Зүүн-Сибирин түмэр замай оршоосо анха түрүүн абаһадтай дунда нүхэр Ягодин Дмитрий Николаевичта олгогдоһон юм. Нүхэр Д. Н. Ягодин паровозууды ашагалгын тод үндэһөөрө нарижуулаһан хайжаруулаһан түлөө, капитална заһабарилгын хоорондохи үе соо паровозой ябалгы ехэ болгоһоной туйлай 1952 ондо Сталинска шанда хүртөө һэн.

Шэн габьяата ажалынгаа түлөө Дмитрий Николаевич «Хүндэлхэ тэмдэг» орденээр, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайндай үдэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медалаар, «Хүндэтэ түмэр замшад», «Сталинска урягай удартанта», «Эрхим паровозник» гэһэн значогуудаар, мүн БМАССР эй Верховно Советэй Президиумэй грамотануудаар шагнагдаһан байна.

Нүхэр Ягодин өөрынгөө эрдэм мэргэжэл ба дүй дүршэлы магистрантингаа машинистнуудта, залуушуудта дуратайгаар дамжуулаһан үүдэг.

Нүхэр Ягодин олоннитын хүдэлмэрилд эдэбхитэйгээр хабаадаһан Улан-Удэ городой ажалшад дунда тон хүндэтэй юм. Нүхэр Ягодин Железнодорожно районной ажалшад депутатта Советэй депутат СССР-эй гурбадахы зарлаһан Верховно Советэй депутат.

Нүхэр Д. Н. Ягодин — СССР-эй Верховно Советэй депутатад эрхим кандидат мүн.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖӨЛӨЛ ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛЫЕ ҮРГЭНӨӨР ХАРУУЛХА

Хүдөө ажахын бүхы халбаринууды саашадан хүргөөхө дэбжээхэ талаар парти, правительствын табигдан гайхамшгага зорилгонууды бодото дээрнэ бэсүүлхын түлөө советскэ арал шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Энэ бүгдээрэдэй тэмсэлдэ хүдөө ажахын түрүүшүүл —нотарионууд сэгнэгдэшгүй ехэ нэмэри хэнэ. Инимэ түрүүшүүл нотаг бүхэндэ бии. Хүдөө ажахын поваторнууд Түнхэнэйше аймагта олон юм. Эндэ, жэшэнь, «Путь Ленина» колхозой малшан Доржи Жирбаевай нэрэ бултаанда мэдээжэ болонхой. Даажэ байһан малаа тэрэ эрхим найнаар харуулаһан. Мүнөө бүхы малынь тобир тараһанар ондо орожо байна. Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд нүхэд Кузнецов, Пархаев, Шигин гэһэд тракторнууды болон хүдөө ажахын машинанууды заһабарилха даалгабаряа үдэр бүхэндэ 120 процент, мүн үшөө үлүүшэ дүүргэнэ. «Победа» колхозой түнэй-товарна фермын түрүү хаалишан нүхэр Тугарина бүгдэндэ хүндэтэй болонхой.

Хүдөө ажахы саашадан хүргөөхэ гэһэн тон хүндэтэй ба харуулаһан салгатай зорилгы амжалтатгайгаар бэсүүлхын тулада түрүүшүүлэй дүй дүршэлы үргэнөөр дэбжүүлхэ шухала. Энэ талаар аймагай газет тон ехэ үүргэ дүүргэхэ ээргэтэй.

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлы дэбжүүлгын удхашанары «Красное знамя» газетын редакциин хүдэлмэрилшэд ойлгоногүй гэжэ хэлэжэ яжа болохоб. Энэ газетэдэ толилогдоһон нэгэ статья дотор ингэжэ хэлэгдэнэ:

«...Ажалдаа амжалта туйлахын тулада түрүүшүүлэй дүй дүршэлы гүнзэггээр шудалха ба үргэнөөр дэбжүүлхэ шухала. Урда табигдаһан зорилгоёо редакциин хүдэлмэрилшэд ингэжэ мэдэхэ байбашы, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлы бүхы талаһан харуулахын түлөө өөдтэй юумэ тэдэнэр хээгүй гэжэ тэмдгэлэхэ шухала.

Манай ороной түрүү колхозуудай болон машинно-тракторна станцинуудай, хүдөө ажахын үйлдэбэрини поваторнуудай дүй дүршэл тухай ТАСС-эй пресс-биорогой эльгэһэн статьянууд энэ газетэдэ яһала толилогдоно. Жэшэнь, Московско. областин Луховицка районной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой эрхим хаалишан, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Лощеновагай статья энэ толилогдоһон байна. Автор хадаа харуулажа байгаа үнээн бүринөө 7 мянган литр һу һаһан тухайгаа бэшэнэ. Энэни колхозинууд ехэ һонирхожо уншаһан байгаа.

Московско. областин Луховицка районной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой эрхим хаалишан, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Лощеновагай статья энэ толилогдоһон байна. Автор хадаа харуулажа байгаа үнээн бүринөө 7 мянган литр һу һаһан тухайгаа бэшэнэ. Энэни колхозинууд ехэ һонирхожо уншаһан байгаа.

Бусад областинууд болон республикануудай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай статьянууды энэ газетэ яһала зүб толилоно. Гэхэ зуура, өөрынгөө республикын, аймагаһангаа түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай материалнууды толилоггүй байхада «Красное знамя» газетын редакциин ехэн алдуу хэнэ гэшэ. Энэ аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүү хаалишан Сыдык Базаровна Сыренова абажа үзэ. Үнгэрэгшэ жэлэй октябрийн 1 болотор нотагай үүлтэрэй даалгабарта үнээн бүринөө 820 литр һу һаагаа, Энэ амжалта нүхэр Сыреновагай хайшан гэжэ туйлаһан тухай тодорхой найн статья энэ газетэдэ толилоно хада ехэ хайшаалтай байгаа бушу. Гэбэшэ, энээн тухайда тус газетэдэ иматгал бишыхан замткэ үгтөө. Тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Даалгадан хэрэгтэ нүхэр Сыренова ханалгатайгаар хандана, Далаагдаһан үнээн бүринөө ехэ һу һааха хэрэгтэ бүхы хүсэ далаа зориулаха. Тээд эдэ юм үгэнүүды уншаад байхада, хайшан Сыреновагай хайшан амжалта туйлаһынь ойлгохын габгүй. Газетэ хадаа тэдэнэй хүдэлмэрин бүхы талаһан, гүнзэггээр харуулаха, занянтинуудай идэйһе уншаһанга онсо анхарал хандуула ёһотой байгаа. Гэхэ зуура, «Красное знамя» газетын редакциин зоотехникескэ һуралсал тухай иматгал бишыханууд информациинууды ехэнхидэ толилоно. Аг зоотехникескэ һуралсалы нигэ харуулаха болото найн үр дарахагүй байһанинь элиэ.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлы бид талаһан саг үргэлжэ харуула гэшэ аймагай газетын шухалырилго мүн.

ДЭБЖЭЖЭ БАЙНАН КОЛХОЗДО

★ ★ ТООСООТО СУГЛААН ДЭЭРЭНЭЭ ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД ★ ★

ниие бэдэржэ холо ошоной хэрэгнь үгыл!
Колхозой хүнэй-товарна фермын гүүртэнүүд адли условитой, адли тэжээл абадаг байгаад, һу хаалгаар адли бэшэ показательтай юм. Нютагай үлгэрэй үнээдэй Модонхой тага гэжэ газартахи гүүртын наалишадай үнээн бүриһөө 1200 гаран литр һу хаагаад байхада, зарим нэгэн гүүртэнүүдтэ мянгалы хүргөөгүй. Энэ хада үнээдэй харуулан адли бэшэ байһан дээрэнэ болло. Мүн лэ тимэ шалтагаанһаа боложо хонидло нооно дутуугаар хайшалгадан байһа. Түүрү хонидло, жэшээнь, Хончолуутын отарынхидай хонин бүриһөө дунда ээргээр 2,77 килограмм нооно хайшалһан байгаа һаа, зарим отарнуудта оройлоо 1,7—1,8 килограмм нооно хайшалгада.

Тарянажалы абаад харабал, тэндэ бүриһе ехэ илгэанууд бии. № 3 тарянажалай бригадын гэршүүд (бригадирын нүхэр Буянтуев) ба Сүхын МТС-эй № 2 тракторна бригадын механизаторнууд (бригадирын нүхэр Дылыков) элдүүлһэн газар дээрэнэ га бүрин 8,4 центнер таряа ургуулжа абанһан байха юм. Энэниие газараа һайнаар элдүүлһэнэй, тарилга хэжэ түүрү арганууды хэрэглэһэнэй ба ургасын хойноно һайн харууна хэһэнэй ашаар туйлаһан байгаа. Харин тинхээ № 2 тарянажалай бригада ба № 1 тракторна бригадала газараа муугаар элдүүлһэн, гектар бүриһөө оройлоо 4,5 центнер ургаса хурлажа абаа. Эдэ хоёр бригаданууд адли газартай, адли техникээр эзбэслэгдэнэй юм. Тээд хоёрдох тарянажалай ба нэгдэл тракторна бригадануудай бригадирнууд нүхэд Г. Бадмащевын Б. Цыбикдоржийн хоёр хүсэл оролдоо багаар гарһан, түүрү арганууды хэрэглэһэнэй, агротехник хэмжээ-ябууланууды муугаар үнэгэрһэн байгаа гэжэ колхозингууд шүүмжэлэ.

Колхозой правлени овошч ба хартааба тарилгада анхаралаа хандуулдаггүй байгаа гэжэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэ. Тинмэнэ һүүрэй гурбан жэлэй туршада огородой ургаса тон бага байгаа, овошч ба хартааба тарилгаһаа колхоздо олоо оруулдаггүй, харин гарза хэргдэ. Колхоз гүрэндэ тушааха хартаабахын ба овощин заримынь ондоо продуктаар тушаагаа. Мүнөө хартаабахын үрэнэ дутуу байбашы, энэниие хүсэлдүүлхын тула колхозой правлени ямаршы хэмжээ абанайгүй.

Эдэ бүгэдэ дээрэнэ харахада, артелинигэ ажахын бүхы арга боломжонгоо колхозой правленини хэрэглэжэ шадаа һаа, малай тоо толгой бүри олоорхо, бүри ехэ һу, мяха, нооно болон бусад продуктууд абаха һэн.

МТС-эй хүдэлмэрин ехэ дутагдалнууд суглаан дээрэ элирүүлэгдэ.

—Сүхын МТС-эй дирекци тэжээлэй бата бэхи база байгуулаха, малажалдахы ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэ механизацила хэрэгтэ һаналаа табинагүй.—гэжэ нүхэр Д. Гармаев шүүмжэлэ.—МТС-эй дирекци жэл бүри колхозтой догоров баталдаг аад, тэрэнэ дүүргэнгүй.

МТС-эй дирекци, главна ба участково агрономууд поли дээрэ үбэлэй агротехник хэмжээ-ябууланууды бэлүүлжэ хүдэлмэринэ хүтэлбэрилдэггүй ба хинадаггүй байгаа. Тэршэлэн зооветеринарна хүдэлмэрилгэд манда багаар туйлаһа гэжэ малшад Н. Цацаева, Ц. Будасва тэмдэглэ.

★ ★ АМЖАЛТАНУУД ЕХЭШЬЕ ҺАА, ХЭГДЭХЭ ЮУМЭ БҮРИ ЕХЭ ★ ★

Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелини гэршүүд КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоолы амжалтатыйгаар дүүргэхын түлөө республикын колхозуудай мурьсөө үүсхэһениин мэдэжэ. Тэднээр колхозингоо ажахы хүгжөөхын тула ехэ ба хариусалгатай уялганууды абанһан байна.

Манай Ноёхондо хони үсхэбэрилхэдэ ехэ таарамжатай гэжэ колхозой гэршүүд хэлсэнэ. Гурбан жэл соо хонидло 20 мянгалһаа олон болгохо зорилго тэднээр табяа. Энэней тула тэднэй тоо толгойе жэл бүри 30-аад процентээр олошоруулаха, 100 эхэ хонинһоо 110-һаа үсөөн бэшэ хурьгалды абаха хэрэгтэй. Колхозой правлени хониды искуссвеннаар ороондо оруулаха пунктнууды нээгэ. Түл олоор абахын тула томо эмэ түлгэды хусуда табиха, хониды хэнзүүдүлэ талаар хэмжээ абажа байна. Энэнтэй хамта нарибтар ба нарин ноолотой хонидой тоо олошоруулагдаха юм. Гэбэшэ, хони үсхэбэрилхын талаар ехэ дутуунууд бии байһаниие колхозингууд элирүүлэжэ, тэднине түргэнөөр усадхаха эрилтэ правленидэ хэбэ.

Мүнөө колхозой үнээдэй тоо эбэртэ бодо малай милл, 31 процентин болон. Энэ жэлдэ үнээд 40 процент хүргэгдэхэ ёһотой. Тинхэ зуураа, колхозой правлени һайн үлгэрэй, һу ехэтэй үнээдэй тоо олошоруулаха гэжэ харалаһа. Мүн һаа зоотехникска наукин туйлаһанууд, түүрү малшад дүй дүршэл бүри үргэнөөр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. Мүнөө племенной фермын бүхы тугалнууд, түлгэдэггүй байрлада түлжүүлэгдэ. Мүнөө жэл нэгэ гүрэнэ тугал үхөөгүй. Нютагай үлгэрэй гүүртэнүүдтэ тугалнууды эхэһэн талһаа түлжүүлдэг болоо.

Мүнөө малай хоёр томодогдон фермэ барилдажа байна. Эндэхи ажал хүсэл механизацилагдаха юм. Тэршэлэн племенной фермэдэхи ажалы механизацила түгсэхэдэжэ байна.

Тэжээлэй базые бэхжүүлхын тула ехэ юумэ хэргдэхэ ёһотой. Тэжээл бэлдэхэй бригада сабшалан дээрэ үтэжүүлгэ гаргажа байна. Мүнөө жэл тэжээлэй культурануудай тарилгы үргэлжэжэ, ургасынь дээшлүүлхын тула бэлдэхэ хэргдэжэ байна.

Тарянажалай талаар ехэ уялганууды колхозингууд абаа һэн. Мүнөө үбэлэй агротехник хэмжээ-ябууланууд хэргдэжэ байбашы, хүдэлмэрин темп ба далайса бага байна гэжэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэ.

Мүнөө жэлдэ алагын 300 гектар шэнэ газар хахалжа, тарилга хэжэ гэжэ колхозингууд хэлсэбэ.

Огородой бригада хүсэд бүридүүлэгдэд, хабарай тарилгада бэлдэхэ ябуулагдажа байна. Рассада тариха горшоохонууды, парниково раманууды заһабарилжа ба шэнээр хэжэ эхилэ.

Зүгөөр, хамтын суглаан хадаа харалагдаһан хэмжээ-ябууланууды правленини үшөөл улаанаар бөлүүлжэ байһаниие тэмдэглэд, правлени зарим гэршүүды, зарим бригадирнууд болон фермые даагшады хурсаар шүүмжэлэ.

Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелини 1953 оной дүгүүд хадаа тус колхозой ажахын дэбжэжэ ба эмхидхэлэй талаар бэхжэжэ байһаниие гэршэлэ. Ноёхонхой колхозингууд абанһан уялгана нэрэтэй хүндэтгэгөөр дүүргэхэ, оройнигоо хүдөө ажахы дэбжэжэһын тула эсшэ суесагүйгөөр ажаллаха түгсэ зоригтой байна.

Г. САНЖИЕВ.

Сэлэнгын аймагтай Загастайн сомоной Сталиний нэрэмжэтэ колхоз нийтлэнгэ мал үбэлжэлтэе һайнаар үнэгэржэ байна. Энэ колхозой племфермын наалиһан комсомолта Цыбикжап Жаабалова нёдондо жэлдэ 11 үнээдэй үнээн бүриһөө 2400 литр һу хаагаа. Мүн энэ жэлдэ үнээдэе һу ехээр баана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Жаабалова үнэгэржэ сәбәрлэжэ байна.

А. Мангавай фото.

Хүдэлмэрээ шэнэдхэн табижа байнабди

Машинно-тракторна станцинууд хадаа колхозно үйлдэһэрин индустриально-техникска база мүн гэжэ партини ЦК-гэй сентябрьска Пленум заагаа һэн. Машинно-тракторна станцинууд урда жэлнүүдэй хилд адли гансал тарянажал механизацилаад байха бэшэ, харин колхозно ажахын бүхы халбаринууды механизацилаха ёһотой.

МТС-үүдэй урда парти, правительствын табинһан зорилгонууды дүүргэхын түлөө манай МТС зарим хэдэ хүдэлмэри хэжэ эхилэ. Нэн түрүүн станцини дирекци ажал хүдэлмэрээ һайса мэдэхэ кадрнууды шэлэн олоһон ба тэднине мэргэжэлэйнь ёһоор хүдөө ажахын гол участогуудта хубаарилан табинһан байна. Мүнөө станцини мэргэжэлтэдэй олоһоних дээдэ ба дунда һургуулигай хүнүүд юм. Анханда механизаторнууд аад, промысленна болон бусад предприятинууд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан 12 хүн мүнөө МТС-тэ бусажа эрэд, трактористнуудаар ажаллажа байна. Советск Армийһа бусажа ерэн 20 хүн манай МТС-тэ хүдэлмэрилэ.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ба механизаторнуудай байха гэрнүүды мүнөө жэлдэ хэзэ хэзээнэйһинэ олоор барлаби. Жэшээлхэд, үнэгэржэ жэлэй октябрь һарада хоёр квартиратай дүрбэн гэрнүүды, 21 таһагтай хоёр дахбар хамтын байра бариха дүүргэн байһабди. Гална, нэгэ-нэгэ квартиратай табан гэр барилда.

Гална, станцини олохон механизаторнууд колхозуудай фермнүүдтэ үбнэ зөөлгэдэ, зоотехникска барилгануудта хэрэглэгдэхэ модо бэлдэхэдэ дээрэ хүдэлмэрилэ. Жэшээлхэд, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо—650 кубометр, Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо—600 кубометр модо механизаторнууд бэлдэд, барилга хэжэ газарта зөөһөн байха юм.

Партини Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй шийдхэбэринүүдээр зоригжон манай механизаторнууд 1954 оной хабарай тарилгада эрхимээр бэлдэхэжэ байна. Манай МТС түсэбэй ёһоор 28 тракторнууды заһабарилжа байгаа. Энэ түсэбөө болзорхо урид, февралын 10-да дүүргэ. Станцини агрономууд энэ жэлэй тарилгада хэрэгтэй үрэнэ хүрэнгы тарилгын кондичада хүргэхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуула. Һүүлэй мэдээгээр, станцини харьяата гурбан колхозууд 80-аад процент хүрэнгын һайн шарттай таряатай болоо.

Партини ЦК-гэй сентябрьска Пленум хадаа хартааба ба овошч ехээр ургуулаха гэнэн байна. Манай станцини хартааба ба овошч тарилгада бэлдэхэдэнь колхозуудта туйлаһа. Манай колхозууд үнэгэржэ жэлэйһинд ороходо овошч ба хартааба тариха талмайе хоёр дахин

үргэлхэхэ байна. МТС-эй механизаторнууд рассада тариха горшоогхонууды хэжэ гурбан станок бүтээгэдэ, харьяата колхозуудтаа үгөө. Колхозуудта мүн 200 парниково раманууды хэжэ үгэнэн байна.

Мүнөө жэлдэ хартаабахы иматгал квадратно-гнездовой аргаар тариха гэжэ хараалнаби. Хартааба, овошч тариха участогууд манай колхозуудта таһалагдаад, тэндэ наг шэбэхэ гаргагдажа байна.

Машинно-тракторна станци колхозуудай малажалда туйлагда байһа. Малай байрладаг газарнуудта трактораар үбнэ шэрэгдэнэ. Калининэй ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд наамхай үнээдэй гүүртэнүүдтэ электрикскаар үнээ һааха аргаладууды тохобо. Эдэ хоёр колхозуудта заводской маркын нэгэ-нэгэ комозапарник, орошо бутаруула машина хүдэлмэрилэ. Эдэ механизаторнууд МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр ябуулагдаа.

Тугалнууды түлгэдэггүй байра соо түлжүүлхэд тэдэ түргэнөөр ехэ болодог, элдэб үбнэндэ дайрагдадаггүй гэжэ хүдөө ажахын түрүүд дүй дүршэл харуула. Зоотехник нүхэр Соловьевгай хүтэлбэри дор Калининэй нэрэмжэтэ колхозой малшад тугалнууды түлгэдэггүй байрада түлжүүлжэ байна.

Үнээды түрэхөөнь хойшо үдэртөө гурба дахин наажа хургаха хэрэгтэй. Калининэй нэрэмжэтэ колхозой наалишад Су. Гурганова, Рахматулина, Забалаева ба бусад үнээды тугалахаһаан хойшо үдэртөө гурба дахин наажа, нёдондоной хило ороходо хураггүй ехэ һу һаана.

Манай МТС-эй харьяата колхозуудай болон манай механизаторнуудай хэһэн энэ хүдэлмэри үшөөл хангалтагүй гэшэ. Малажалы хүгжөөлтэдэ хэрэгтэй механизаторнууд манай эндэ ехэ үсөөн. Гална, колхозуудай правленинууд ба партини эхин организацинууд малай байранууды зоотехникска заабарин ёһоор түхээрлэгдэ анхаралаа тон багаар хандуула. Энэһинэ боложо, малай гүүртэнүүд болон отарануудта типовой барилганууд ехэ хомор байха юм. Сабшалан һайжаруулаха талаар биратай юумэ хэргэдэгүй.

Хүдөө ажахы саашадны хүгжөөхэ талаар едэ бүхы дутагдалнууды усадхаха арга боломжонуд манай машинно-тракторна станцила бии. Станцини дирекци ба партини организаци партини ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй эриһэнэй ёһоор өөрынгөө хүдэлмэринэ шэнэдхэн табижа, колхозуудай экономикаы түсэ тустаны гүнзгээр шудалжа, хүдөө ажахын бүхы халбаринууды толорхойгоор хүтэлбэрилдэг болохо байна.

П. Зайцев, Кяхтын аймагтай Пограничча МТС-эй директор.

Закаменай аймагта уранһайханай самодетельностини харалга үнэгэржэ дэбэ

Аймагтай Культурын байшанда февралын 10-һаа эхилэдэ, 3 үдэртэй турша соо уранһайханай самодетельностини аймагтай харалга болобо.

Тус харалгада 9 коллективүүд, хамта 140 гаран хүн хабаадаа. Тэднэй олонхын залуушуул юм. Мыло-Бортын сомоной Ворошиловгай нэрэмжэтэ колхозой уранһайханай самодетельностини коллектив харалгада илангаа һайнаар бэлдэн байба. Энэ сомоной хүдөөгэй библиотекые даагша нүхэр Шойдонов Б. Ш. Хоа Намсараевгай «Хонишон хүбүүн», долоон жэлэй һургуулин багша нүхэр Ц. Очирова Цэдэн Галсановай «Бурят басаган» гэнэн шүлэгүүды хэлэ. Дүрбэн ахадүүнэр Доржиевтан «Ленинэ — Сталинаа магтанабди», «Хэжэнгын гол», «Колхозой чустаканууд» гэнэн дуунууды дуулажа. Эдэ номернууд сондо ехэ һонирхолтойгоор утгадаа.

Санагын сомоной «Коммунизм» колхозой ба Улекчинэй сомоной «Майн 1» колхозой коллектив энэ харалгада мүн мүү бэшээр бэлдэхэн байһа. «Майн 1» колхозой коллективнэ нүхэд Л. Баранова, С. Кудева гэгшэд ород, украин ба бурят-монгол ардуудай дуунууды гоё һайнаар дуулаа.

«Коммунизм» колхозой коллектив Н. Балданогой «Сэсэн Максар» гэжэ пьесыа харуулжа, хэдэ хэдэн ород ба бурят-монгол дуунууды дуулажа, шагнашадай халуун баясхалд хүртөө.

Мүн тэршэлэн аймагтай центрын коллективүүдэн нүхэд Ловцов В. Н., Чалых Н. И., Цыбиков Д. Б., Тимофеева М. И., Иванова А. Т. ба бусад хэдэ хэдэн дуунууды дуулажа, шүлэгүүды уншажа, хүн золине һонирхуудаа.

Аймагтай уранһайханай самодетельностини харалгы бэлдэхэхэ ба тэрнине үнэгэржэ хэрэгтэ композитор нүхэр Ямпилев Б. Б., республикын ардайд творчествын байшангай директор нүхэр Бажеев А. И. гэгшэд ехэ туйлажаа үзүүлэ. Композитор нүхэр Ямпилев Б. Б. ороод ба бурят-монгол дуунууды зүбөөр, гоё һайнаар дуулаха заабарин үгэнэн байна. Мүн нүхэр Бажеев А. И. хүдөө нютагуудай клубуудта ошожо, элдэб зүбшэл үгэжэ, репетицинууды үнэгэрлэсөө.

Утаата-Далахайн, Енгорбойн, Хамнин, Цагаан-Мориной сомоной байртай ба аймагтай больнишын, аймпортребсоюзай коллективүүд тон мүү бэлдэхэлтэй байһан дээрэнэ энэ харалгада хабаадалсажа шадаагүй. Мүнөө аймагтай уранһайханай самодетельностини харалгада хабаадалсагдай дундаһаа 30 гаран хүнүүд республикын уранһайханай самодетельностини харалгада эрэхэхэ бэлдэхэжэ байна. Тэднэй тоодо ахадүүнэр Гарма, Цыдемпил, Тогошо, Цырендолгор Доржиевтан, Мыло-Бортын дунда һургуулин багша Очирова Ц. С., Улекчинэй дунда һургуулин багшанар нүхэд Кудеева С. В., Баранова Л. Д., мүн аймагтай колхозуудай малшад Бабаева Е. Б., Цыренжапов Б. И., Охинова С. О., Дараев Д. Д. гэгшэд эдбхитэйгээр хабаадаа.

Д. Шагдуров, КПСС-эй Закаменай айкомой пропагандист.

Дуушадай амжалта

Һаян Түнхэнэй аймагтай Тоорын сомоной колхозуудай ба Тоорын дунда һургуулин уранһайханай самодетельностини коллективүүдэй харалга аймагтай Культурын байшан соо болобо.

Олоной дунда мэдээжэ болоһон Тоорын дунда һургуулин коллектив хөөр бурят-монгол ардайд «Бурят оромин» гэнэн дуугаар программаа эхилэ. Энэ хөөр 30 гаран хүн хабаадалсаа. Тэршэлэн программанды белорус, украин, бурят ардайд хатар нааданууд ороо.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дуушад нүхэд Гыргулеева, Зарбуева, Мантуров гэгшэд һайнаар дуулаһан байна. Гармонист нүхэр Зарбуев бурят-монгол дуунай аялганууды шалабаритай һайнаар наадаа. Концертын түгсэхэлэ «Едут на село» гэнэн дууе 50 гаран хүнэй хабаадалгатай хөөр дуулаа.

Аймагтай харалгын комисси эдэ коллективүүдэй табинһан номернуудта һайн сэгнэлтэ үгэнэн байна.

Д. Замбалов.

Тобшо һонинууд

Уншагдай тоо олошорно. Харланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой (Бичура) библиотекын уншагдай тоо 200 шаху хүн хүртээр олошорно. Мүн библиотекын номой фонд бүри ехэ болоо.

Концерт харуула. Һаян Сэлэнгын аймагтай Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ Улан-Уднын мелькомбинатай уранһайханай самодетельностини коллектив эрэхэ, колхозингуудта концерт харуулаа.

С. Гордеев.

Маленковой ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд 1954 ондо хоорондо мурьсэхэ гэжэ хэлсэд, догоров батлаба. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой зүгһөө — түрүүлгшэ С. Дансарунов ба зоотехник С. Ширейшов, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой зүгһөө — наалишад Д. Доржитарова, бригадир Б. Цыбиков ба түрүүлгшэ Д. Мунжапов гениад догоровто гараа табижа байна.

Малы ашаг шэмэ үгэлгы үшөө амьзалууды болохо байгаа гэжэ элдэб хүнүүд тэмдэглэ.

Малажалай талаар түүрү дүй гэршүүды һайнаар хэрэглэжэ шадаггүйбди.—гэжэ колхознык С.Ц. Биднев хэлэ.—Тээд, түүрү малшад колхозингай олон ха юм, тэдэ-

МОНГОЛ БОЛОМЖОНУУДАА ХЭРЭЭРГЭ АШАГЛААБИДИ?

Малы ашаг шэмэ үгэлгы үшөө амьзалууды болохо байгаа гэжэ элдэб хүнүүд тэмдэглэ.

Малажалай талаар түүрү дүй гэршүүды һайнаар хэрэглэжэ шадаггүйбди.—гэжэ колхознык С.Ц. Биднев хэлэ.—Тээд, түүрү малшад колхозингай олон ха юм, тэдэ-

